

Komposteringsguide

- ❖ I princip **allt biologiskt nedbrytbart avfall går att kompostera**: Matrester, kaffesump, tesump, skal av frukter, grönsaker och rotfrukter, hushållspapper, små mängder naturfiber så som exempelvis bomull eller linne, blomjord, växtrester, små rester av oimpregnerat trä, så som träflisor eller spån.
 - **Om du komposterar större matrester så som stora hela rotfrukter eller ben lönar det sig att fördela dem i mindre bitar för att nedbrytningen ska ske enklare.**
- ❖ **Kompostera inte** hushållspapper eller trä som innehåller skadliga ämnen, metaller, batterier, plaster, gummiprodukter, tobaksfimpar, aska eller kalk, dammsugarpåsar, skadliga ämnen så som olja, bensin, bekämpningsmedel eller andra kemikalier, växtdelar som kan ha sjukdomar eller stora mängder papper.
- ❖ **Använd strö** för att underlätta syretillförseln i komposten och underlätta nedbrytningen, för att hindra dålig lukt och hållaflugor borta. Ströet kan bestå av t.ex. löv, kvistar, torv eller halvfärdig kompostmylla.
- ❖ **Komposten ska vara sluten** i synnerhet om den innehåller matavfall. Den bör vara sluten så att skadedjur inte kan ta sig in i komposten.
- ❖ **Komposten ska vara värmeisolerad** för att skydda komposten från kyla. Den biologiska nedbrytningen fungerar inte i alltför kalla temperaturer.
- ❖ Livsmedelsavfall kan även behandlas genom **fermentering** (Bokashi metoden), det fermenterade bioavfallet skall 17 därefter efterkomposteras i en sluten kompost tills materialet brutits ner till mylla.
- ❖ Se till att botten har ett tjockt lager grovt strö och varva sedan matrester och strö. **Ströet ska täcka matresterna ordentligt.**
- ❖ **Rör om i komposten varje vecka** för att tillföra syre och göra avfallet poröst. Kolla att kompostmassan är varm och fuktig.
- ❖ Komposten är färdig när den ser ut som porös mylla. Färdig kompostjord luktar starkt av mylla och är inte längre varm. Det tar minst 2 månader för avfallet att komposteras, men det kan även ta upp till tre år.
- ❖ Då komposten är klar kan du ta ut den färdiga myllan. Kompostjorden bör vila och mogna i ett halvår efter tömning. Det kan den göra direkt på marken men det kan löna sig att täcka över myllan med plast för att skydda den och bevara näringsämnena.

Kompostointiopas

- ❖ Yleisesti ottaen **kaiken biohajoavan jätteen** voi kompostoida: Ruoantähteet, kahvin- ja teenporot, hedelmien, vihannesten ja juuresten kuoret, talouspaperi, pieniä määriä luonnonkuituja kuten esimerkiksi puuvillaa tai pellavaa, kukanmulta, kasvijäämät, pieniä määriä kyllästämätöntä puuta, kuten esim. puunlastuja ja sahanpurua.
 - **Jos kompostoit suuria määriä ruoantähteitä, kuten kokonaisia juureksia tai isoja luunpaloja, kannattaa leikata ne paloiksi, niiden hajoamisen nopeuttamiseksi.**
- ❖ **Älä kompostoi** talouspaperia tai puuta joka sisältää haitallisia aineita, metalleja, pattereita, muoveja, kumituotteita, tupakantumpeja, tuhkaa, kalkkia, pölynimurin pölypusseja, haitallisia aineita kuten öljyä, bensiiniä, torjunta-aineita tai muita kemikaaleja, kasvijäämiä jossa voi olla sairauksia tai suuria määriä paperia.
- ❖ **Käyttämällä kuivikkeita** parannat kompostijätteen happipitoisuutta, helpotat jätteen hajoamista, suojaat jätettä karpäsiltä ja poistat pahan hajun. Kuivikkeet voivat koostua esim. lehdistä, oksista tai puolivalmiista kompostimullasta.
- ❖ **Komposti pitää olla suljettu**, niin että estetään haittaeläinten ja hyönteisten pääsy kompostoriin, etenkin jos siinä kompostoidaan ruoantähteitä.
- ❖ **Kompostorin tulee olla lämpöeristetty**, jotta kompostorijäte olisi suojattu pakkaselta. Biologinen hajoaminen ei toimi liian alhaisissa lämpötiloissa.
- ❖ Elintarvikejätettä voidaan myös **fermentoida** (Bokashi menetelmä). Fermentoitu biojäte tulee sen jälkeen jälkikompostoida suljetussa kompostorissa kunnes aines on hajonnut mullaksi.
- ❖ Levitä paksu kerros karkeaa kuiviketta kompostorin pohjalle ja lisää sen jälkeen vuorotellen ruoantähteitä ja kuivikkeita. **Kuivikkeiden on peittävä ruoantähteet kunnolla.**
- ❖ **Käännä komposti kerran viikossa.** Näin lisää happia kompostiin ja kompostimassasta tulee huokoinen. Varmista, että massa on lämmin ja kostea.
- ❖ Kompostimulta on kypsää silloin kuin se näyttää huokoiselta mullalta, se tuoksuu vahvasti mullalle ja sen lämpötila on laskenut lähelle ympäristön lämpötilaa. Kompostin valmistuminen kestää vähintään 2 kuukautta, mutta se voi kestää jopa 3 vuotta.
- ❖ Kompostin valmistuessa voit poistaa valmiin mullan kompostorista. On hyvä antaa kompostorimullan levätä noin puoli vuotta ennen käyttöä. Multa voi levätä suoraan maassa, ja suojaamalla sen esim. muovilla, säilytät mullan ravintoaineet.